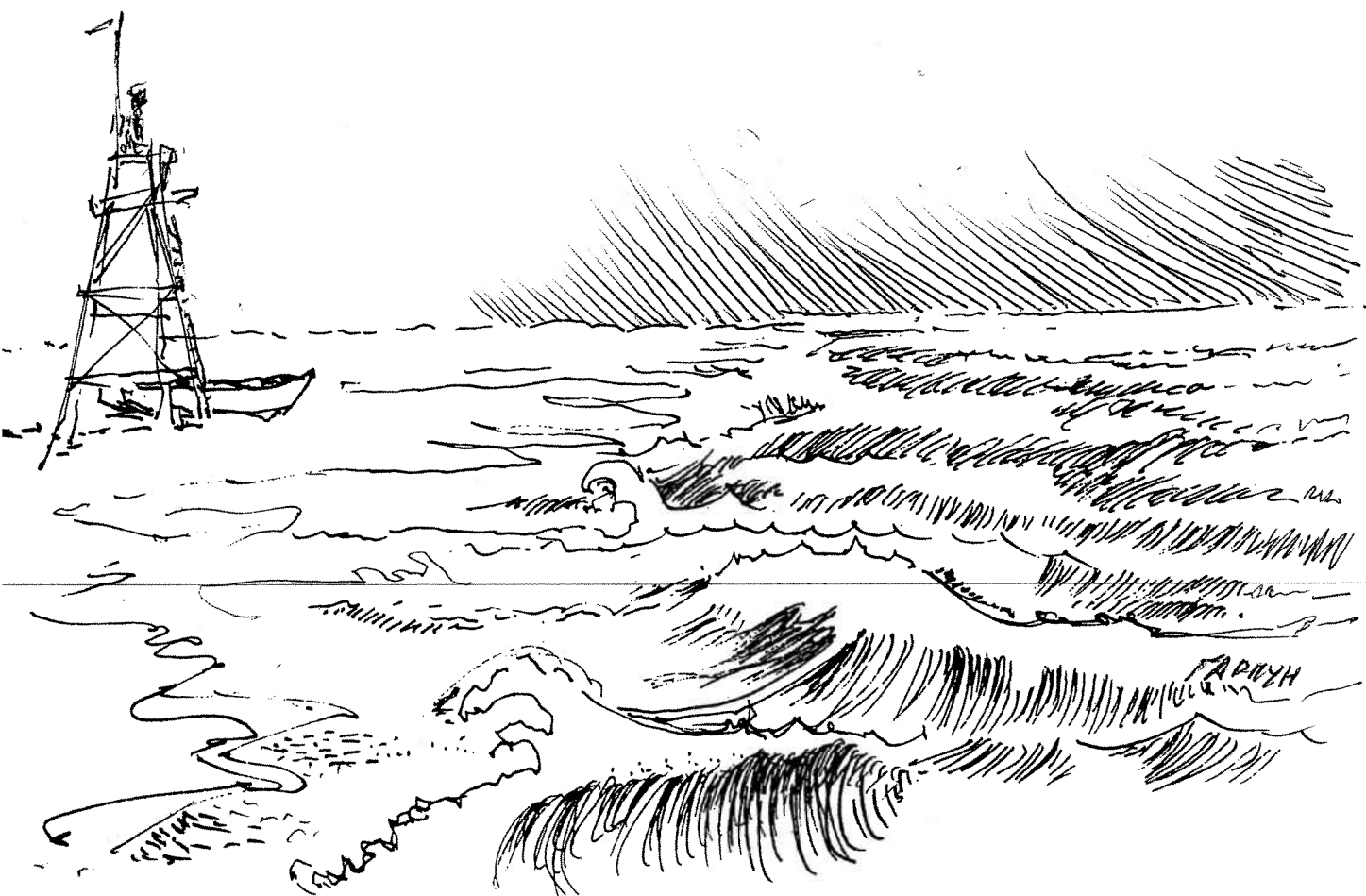


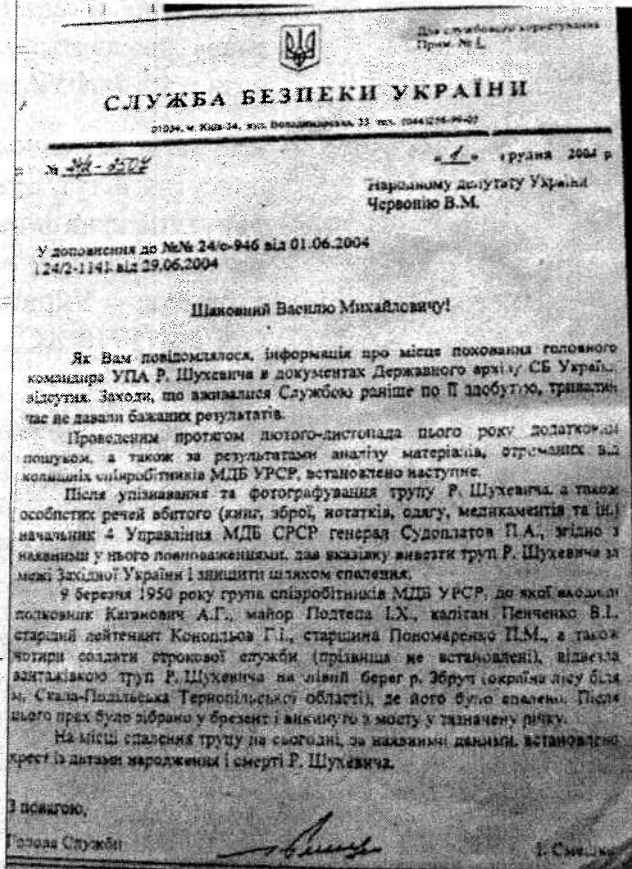
ЧОРНО МОРЕЦЬ

МЕТОЖ ДРУМНОВОГО ЗВ'ЯЗКУ 10-го КИПЕЛЯ УТІ



NAVIGARE NECESSE EST – VIVERE NON

60 років тому загинув головний командир УПА генерал-хорунжий Роман Шухевич



Хрестом бойової заслуги
І кляси генерал-хорунжий
УПА Роман Шухевич —
Р. Лозовський — Тарас
Чупринка — Тур».

А за кілька днів до того,
2 березня 1950 року, на
вулиці Львова шестеро
дужих у цивільному се-
ред білого дня напали на
тендітну дівчину. Незва-
жаючи на відчайдушний
опір, її швидко схопили
й обшукали. У кишені
пальта в неї знайшли
пістолет і отруту. Началь-
ство львівського УМДБ
радісно потирало руки:
до їхніх рук потрапила
особиста зв'язка са-
мого генерала Чупринки
Дарина Гусяк (Нуся). Але
дівчина виявилася міц-
ним горішком. Її катува-
ли, катували на її очах її
ж матір, а вона мовчала.
Тоді до неї підсадили
агента Розу (знайому
з нею), якій перед тим
намалювали «сліди від
побоїв», і та зуміла ви-
рвати від Гусяк записку,
котру пообіцяла «пере-
дати нашим» із точною
адресою перебування
командарма.

МІСТ

буть, подумки вже при-
міряючи на себе погони
підполковника за захоп-
лення самого Шухевича,
було вбито на місці. Його
супутника підполковника
Фокіна поранено. Генерал
перескочив через труп
чекіста, і... Починаються
розбіжності в рапортах
учасників. Усі кажуть, що
Шухевича вбив чергою з
автомата сержант, проте
його прізвище — різне: в
одному рапорті — Мухітін-
нов, в іншому — Поліщук.

А схоплений до того
часу Юрій Шухевич, якого
привели в гараж Львівсь-
кого УМДБ для впізнання
батька, побачив на грудях
генерала дві рани, а біля
скроні — кульовий отвір
з опіками й обпаленим
волоссям довкола нього.
Улучити з автомата в
скроню й груди одночас-
но — неможливо. Тобто
обидва рапорти, написані
для Москви, — брехливі:
Роман Шухевич загинув
сам, пустивши собі кулю
в скроню — мужньо, як і
належить воякові. Але до
Москви дійшла правда, і
тому за вбивство генерала
нікого не нагородили...

■ Доброслава Хміль

Сьогодні, незва-
жаючи на те, що
з багатьох доку-
ментів знято гриф
«таємно», навколо імені
головного командувача
УПА Романа Шухевича
не вщухають дискусії
його прихильників і опо-
нентів, у яких зійшлося
різне бачення подій ми-
нулого першої половини
XX століття. Зокрема, і
смерті Романа Шухевича,
який загинув 5 березня
1950 року на Львівщині.

■ Причинно- наслідковий зв'язок

Про цю трагічну подію
сьогодні можна про-
читати й у книзі «Літопис
Української Повстансь-
кої Армії». — Торонто,
1994. — Т. 10. — С. 5—53.
У ній, зокрема, розміщено

повідомлення керівників
Української Головної Виз-
вольної Ради, Головного
Командування Українсь-
кої Повстанської Армії
та Проводу Організації
Українських Націоналістів
на українських землях
1950 року про смерть
Романа Шухевича — Та-
раса Чупринки, у якому
вони діляться «з кадра-
ми визвольного підпілля
та з усім українським
народом болючою віст-
кою про те, що ранком 5
березня 1950 року в селі
Білогорщі біля Львова, на
своїй підпільній квартирі,
у боротьбі з московсь-
ко-більшовицькими оку-
пантами смертю героя
загинув голова генераль-
ного секретаріату УГВР,
генеральний секретар
військових справ УГВР,
головний командир УПА
й голова Проводу ОУН на
українських землях, наго-
роджений Золотим Хрес-
том заслуги та Золотим

■ Майже тисяча — супроти одного

Негайно було створе-
но оперативний штаб, до
якого ввійшли заступник
міністра держбезпеки
УРСР генерал-майор
Дроздов, прибулий із
Москви генерал-лей-
тенант Судоплатов
(убивця засновника ОУН
Є. Коновальця), началь-
ник ВВ МГБ Українського
округу генерал-майор
Фадеев і начальник УМГБ
Львівської області пол-
ковник Майструк. Зага-
лом проти однієї людини
було задіяно 960 вояків
військ МДБ.

Спочатку Шухевич, не
знаючи, скільки ворогів
діє проти нього, вирішив
прорватися, захопивши
гранату, і відкрив стріля-
нину з пістолета. Началь-
ника управління 2-ї МДБ
УРСР майора Ревенка,
який попер наперед, ма-

➤ Де шукати захоронення?

Тепер історики Дмитро Веденєєв і Юрій Шаповал уже багато років шукають могилу генерала. До пошуку прилучилась і СБУ. Але поки що безрезультатно.

Певного часу поширилася інформація, що колишній учасник знищення 9 березня 1950 року тіла Романа Шухевича, Олександр Болдін, указав точне місцезнаходження останків генерал-хорунжого на ріці Збруч. Повідомляли навіть, що їх було витягнуто з дна ріки й відправлено на експертизу до СБУ.

Однак радник голови СБУ, кандидат історичних наук Володимир В'ятрович стверджує, що ця версія виявилася фікцією. До того ж, якщо вірити версії Болдіна, тіло Шухевича було кремовано: його поклали на велику купу дров, политих бензином, усе тривало години зо дві, а коли вогонь погас і попелище заохололо, золу змели на брезент, знесли вниз до Збруча і з мосту кинули в річку. Тож жодних останків не було. Пан В'ятрович переконаний, що певною мірою це була політична гра деяких керівників СБУ, які після перемоги Помаранчевої революції хотіли отримати політичні дивіденди. Але пошуки тривають. Наразі ще не опрацьований великий масив архівних документів. Серед сотень тисяч сторінок, можливо, знайдеться інформація про те, що сталося з тілом Романа Шухевича. Отож надія, що ми відшукаємо місце поховання Романа Шухевича, є...

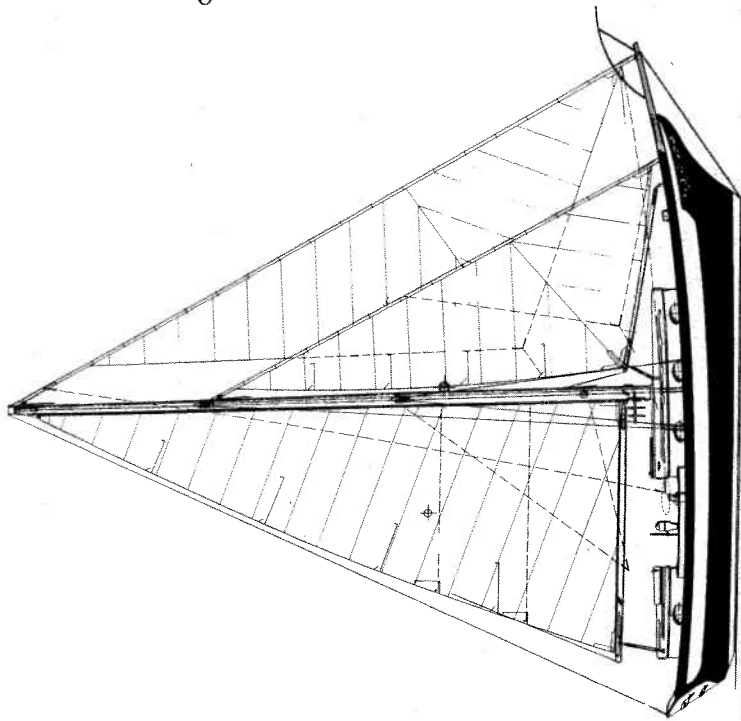


Початок 1930-х: Роман Шухевич (ліворуч) і Юрій Березинський, який загинув під час бойової акції в Городку

ДЛЯ ВІДМІЧЕННЯ 60-ЛІТТЯ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ НАШОГО НЕЗАБУТНЬОГО ШУХА (РОМАНА ШУХЕВИЧА, ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКИ, ГОЛОВНОГО КОМАНДИРА УПА) ВІДБУЛАСЯ З ІНІЦІАТИВИ 10-ГО КУРЕНЯ УПС "ЧОРНОМОРЦІ" ПАНАХИДА ЗА УПОКІЙ ЙОГО БЕЗСМЕРТНОГО ДУХА. ЦЕ МАЛО МІСЦЕ В ПАРАФІЇ СВ. ІВАНА У ВИПАНІ (ПІВНІЧНЕ НЬО ДЖЕРЗІ, ЗСА). БУЛИ ПРИСУТНІ ПРЕДСТАВНИКИ ВСІХ ЧОРНОМОРСЬКИХ КУРЕНІВ, ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ НЬОАРК, СУМА, ШИРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ. ПО ВІДСЛУЖЕННІ ПАНАХИДИ ЙОНТЕК МАВ КОРОТКУ ДОПОВІДЬ ПРО ШУХА. ТАКОЖ ВІДБУТО НАРАДУ КУРІННОЇ СТАРШИНИ І СТЕРНОВИХ. НА НАСТУПНИХ ДВОХ СТОРІНКАХ МІСТИМО ЗНИМКИ З ТОГО ЗАХОДУ, ЯКІ ПОДАВ ПЛЬОМБА, ЧМ (ДЯКУЄМО!)







підніметься з руїн. Глибокі її рани загояться з глибин. А час рубці розгладить корінням молодим і розцвіте країна, обличчям чарівним!"

Повірно в це і зробім свій правильний, власний вибір. Так хочеться додому, до рідної землі," щоб відчувалося — ми є вдома. Звучала наша рідна мова, до Бога люди помолились, в майбутнє мо-лоді дивились."

"І щоб Матір-Україна го-стинно нам двері відчинила, до себе в хату запросила. А той, хто став дитям її, жив з почуттям його землі. Це є в програмі лише тієї людини, яку "хотіли знищити, спо-творити, убити".

особа, що пише віршами на-певно Господь. Десь в чомусь дає нам поетам, можливість відчуття майбутнього: "У на-шому прозрінні і звільнення приїде і ввесь цей жах, одвіч-ний страх відійде, пропаде."

Наближаються вибори і я хочу закінчити мою розмову з вами словами ще одного вірша-пророцтва, який був написаний в 2004 році: "Його хотіли знищити, спотворити, убити. Та волею Всевишнього Він залишився жити. Ска-лічене обличчя — глибокая душа. Вона, як Україна "ска-лічена уся". Але її не вбили, не знищили народ, який отим "обличчям" піднявся до висот. І вірте, вона встане,

Рішення іменем України

14-го січня 2010 року Пе-черський районний суд м.

Києва в складі: головуючого — судді Волкової С. Я. та при секретарі Соловей Л. Г. — розглянули у відкритому су-довому засіданні в примі-щенні суду в м. Києві цивіль-ну справу за позовом Шухе-вича Юрія-Богдана Романовича, Трильовської Марії-Софії Романівни до Симо-ненка Петра Миколайовича про спростування недостовірної інформації, встановив:

Позивачі Шухевич Ю. - Б. Р., Трильовська М. - С. Р. звернулися до суду із зна-ченими вимогами, які під час розгляду справи скорегували і остаточно просили визнати недостовірною інформацію, поширену відповідачем Си-

Справа № 2-30/2010 року

моненком П. М. 30-го трав-ня 2007 р. на пленарному за-сіданні Верховної Ради Укра-їни, про одержання Шухеви-чем Р. двох "Залізних хре-стів" з рук Гітлера. Визнати цю інформацію такою, що принижує їх честь і гідність. Зобов'язати відповідача, з моменту набрання законної сили рішенням суду, на найбли-жчому пленарному засіданні Верховної Ради України спро-тувати поширену ним недос-товірну інформацію.

В заяві позивачі Шухевич Ю.-Б. Р., Трильовська М.-С. Р. зазначили, що є дітьми Шухевича Р. О, головного командарма Української Пов-станської Армії у 1942-1950

В судовому засіданні представник позивачів Зей-кан Я. П. підтримував позовні вимоги Шухевича Ю. - Б. Р., Трильовської М. - С. Р. та просив їх задовольнити, по-силаючись на обставини, ви-кладені в позовній заяві.

В судовому засіданні представник відповідача Симоненка П. М., Голубен-ко Л. П. позов Шухевича Ю. - Б. Р. і Трильовської М. - С. Р. не визнала, посилаючись на безпідставність їх вимог. Встановлено, що відпові-дач Симоненко П. М., на-родний депутат України, публічно поширив недосто-вірну інформацію про Шухе-вича Р. О. Так, 30-го травня

2007 року на пленарному за-сіданні Верховної Ради Ук-раїни відповідач у своєму ви-ступі заявив: "Шухевич два "Железных креста" из рук Гитлера получил". При цьо-му, ані відповідач, ані його представник не надали жод-ного доказу, що поширена інформація про одержання Шухевичем Р. О. двох "За-лізних хрестів" з рук Гітле-ра, відповідає дійсності, як це передбачено ч. 4 ст. 277 ЦК України.

Відповідно до ч. 4 ст.32 Конституції України кожнो-му гарантується судовий за-хист права спростувати не-достовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та права вимагати вилучення будь-якої інформації.

Симоненка П.М. на користь позивача Шухевича Ю.-Б.Р. слід присудити понесені та документально підтверджені судові витрати у розмірі 14,50 грн.

На підставі викладеного, керуючись ст.32 Конституції України, ст.277 ЦК України, ст.ст 3, 4, 10, П.60, 84, 88, 209, 212-215 ЦПК України, суд вирішив:

Позов — задовольнити.

Визнати інформацію, поширену 30-го травня 2007 р. на пленарному засіданні Верховної Ради України Симоненком Петром Михайловичем про одержання Романом Шухевичем двох “Залізних хрестів” з рук Гітлера, такою, що є недостовірною, принижує честь і гідність дітей Романа Шухевича: Шухевича Юрія Богдана Романовича, Трильовської Марії-Софії Романівни.

Зобов'язати Симоненка Петра Михайловича при найближчій нагоді, з моменту набрання законної сили рішення суду, пленарному засіданні Верховної Ради України спростувати поширену ним недостовірну інформацію про Романа Шухевича.

Стягнути з Симоненка Петра Михайловича на користь Шухевича Юрія-Богдана Романовича 14,50 грн. судових витрат.

Рішення може бути оскаржене до Апеляційного суду м. Києва через районний суд шляхом подачі заяви про апеляційне оскарження рішення та апеляційної скарги. Заяву про апеляційне оскарження рішення може бути подано протягом десяти днів з дня проголошення рішення. Апеляційна скарга на рішення подається протягом двадцяти днів після подання заяви про апеляційне оскарження.

Суддя

Відповідно до ч.2,3 ст.277 ЦК України право на відповідь, а також на спростування недостовірної інформації, щодо особи, яка померла, належить членам її сім'ї, близьким родичам та іншим заінтересованим особам. Вважається, що негативна інформація, поширена про особу, є недостовірною.

Позивач Шухевич Ю.-Б. Р. і Трильовська М.-С. Р. є дітьми Шухевича Р. О., що підтверджується наданими судом копіями: запису акту про народження, свідоцтва про народження, свідоцтва про укладення шлюбу, тобто є близькими родичами Шухевича Р. О., а тому на підставі ст.32 Конституції України та ч.2 ст.277 ЦК України мають право на спростування інформації. Недостовірною інформацією про їх батька Шухевича Р. О. порочить ім'я сім'ї і, зокрема, сина Шухевича Ю.-Б. Р. — Героя України, яку за громадську мужність, багаторічну громадсько-політичну і правозахисну діяльність в ім'я здобуття незалежності України вручено орден Держави, та дочки Трильовської М.-С. Р.

Відповідно до ч.7 ст.277 ЦПК України спростування недостовірної інформації здійснюється у такий же спосіб, у який вона була поширена.

Суд, вирішуючи питання про спосіб захисту порушеного права, враховує спосіб, у який була поширена інформація, враховує позовні вимоги, вважає необхідним зобов'язати відповідача на найближчому з моменту набрання законної сили рішення суду пленарному засіданні Верховної Ради України спростувати поширену ним недостовірну інформацію про Шухевича Р.О.

На підставі ст.88 ЦПК України з

Померла сестра Романа Шухевича

■ Юстина Зарваниця

нагорода для неї, адже в останні роки, говорячи про невідворотну смерть, вона мріяла повернутися в Україну назавжди», — розповів пан Аймурзаєв.

Востаннє Наталія Йосипівна побувала на Батьківщині 2000 року — на службі Божій, яку служив Папа Римський Іван Павло II. За словами пана Аймурзаєва, сестра Шухевича померла в одній із міських лікарень.

Наталія Шухевич 1940 року отримала п'ять років таборів на Уралі. Потім її відправили на заслання до Казахстану, де вона познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком, балкарцем Муталіфом Гегаєвим. Після весілля подружжя переїхало на батьківщину чоловіка — до столиці Кабардино-Балкарії Нальчика.

21 лютого р. у російському місті Нальчику пішла життя рідна сестра головнокомандувача УПА Романа Шухевича — Наталія Йосипівна. Вона не дожила кількох днів до свого дня народження — 25 лютого їй би виповнилося 88 років.

Як розповів друг сім'ї, журналіст Сакен Аймурзаєв, пані Шухевич поховано на Батьківщині — у Львові. «Мені підзвонили зі Секретаріату Президента України, сказали, що Наталію Йосипівну з усіма почеснями буде поховано на львівському цвинтарі, швидше за все, поряд із батьками. Це — найкраща



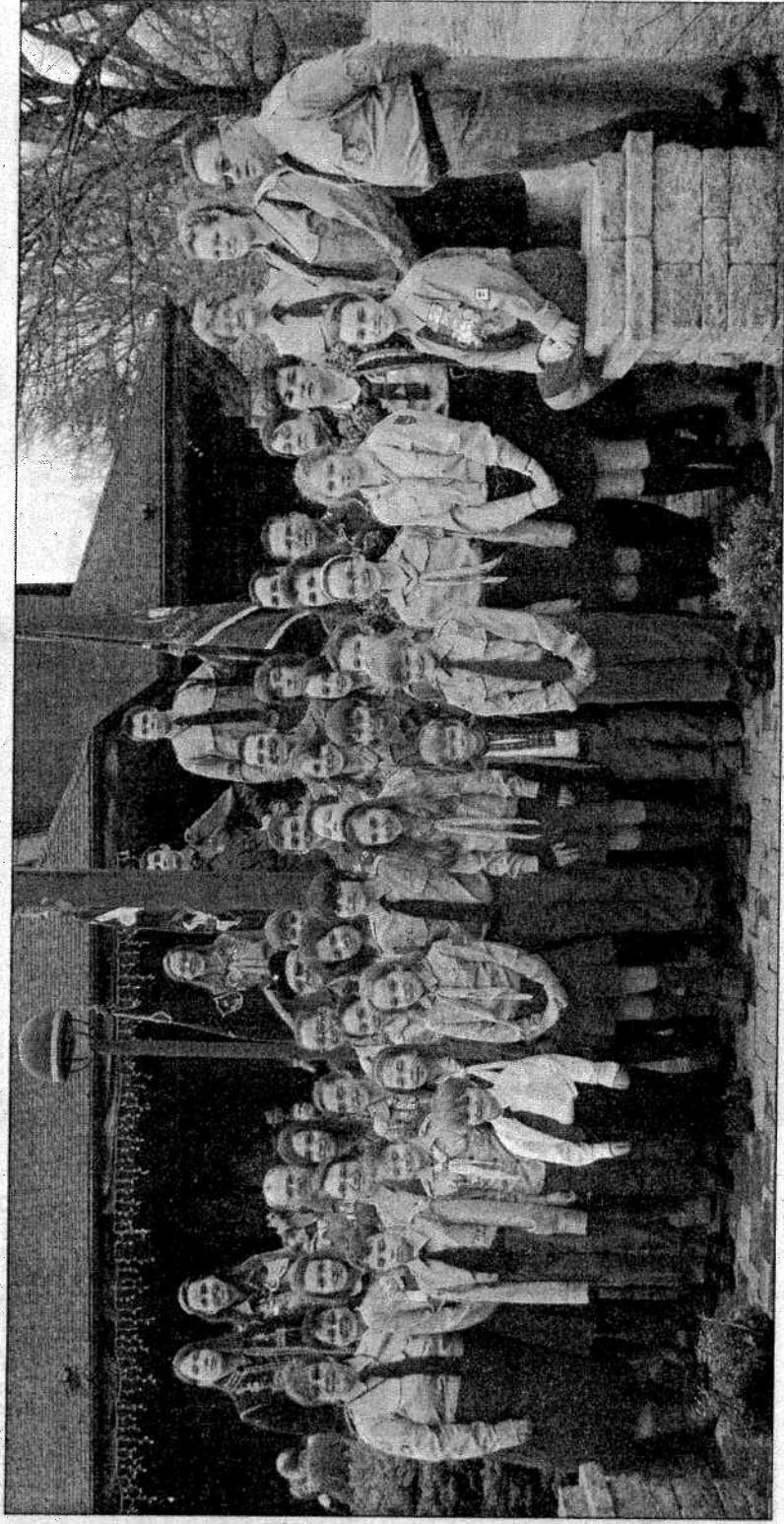
Філадельфія вшанувала 59-ту річницю загибелі ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича

Заходами Українських Державницьких Організацій у неділю, 1-го березня 2009 року, українська патріотична громада міста Філадельфії, віддала шану та спом'янула св. п. ген. хор. Тараса Чупринку-Романа Шухевича у 59-ту річницю його загибелі у бою з військами НКВД.

У вшертть заповненій Українській Католицькій Церкві Св. Архистратига Михаїла, о. парох Володимир Костюк відслужив Панахиду за спокій душ полеглих у боротьбі за волю України.

Слово до присутніх вголосив ветеран УПА мгр Богдан Тодорів, в якому накреслив діяльність ОУН-УПА та Романа Шухевича в 1940-1950 рр., а також його особисті спомини тих років.

Чисельна присутність громади, ветеранських організацій і молоді Пласту та СУМ-у з папорами, засвідчує невмирущість ідей ОУН-УПА — “Здобудеш Українську Державу, або згинеш у



Молодь Пласту та СУМ-у після відправи (світлина: Вадим Жаровський).

боротьбі за Неї” та глибоко вкорінне пам’ять про тих найкращих синів і дочок України, які зложили своє

життя на жертovníку Батьківщини.

На закінчення о. Володимир подякував присутнім і

закликав частіше влаштовувати такі імпреси, щоб ми вивчали нашу історію та ніколи не забули ті мільйони жертви, які приніс Український Народ, здобуваючи Українську Самостійну Соборну Державу.

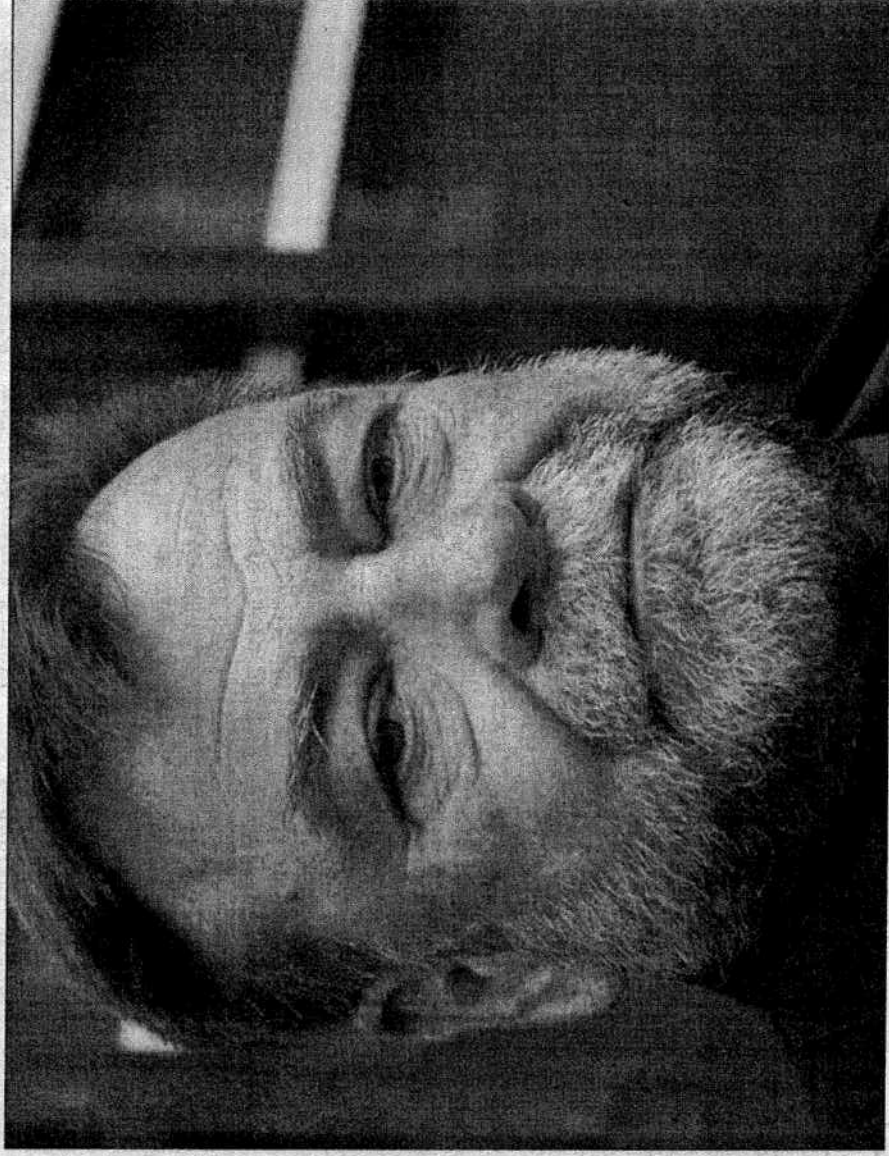
Роман народився у Відні. 1949 року п'ятилітнім хлопчиком він потрапив до Америки, його родина поселилася в Нью-Йорку. Активний в українській громаді та Платі, Роман студіював політологію, закінчив Університет Лонгі Айленд. Він служив у збройних силах ЗСА, був командиром стрілецького загону у В'єтнамі. За участь у боях під час в'єтнамської війни Роман отримав різні нагороди, в тому числі й відоме Пурпурове Серце (Purple Heart) - нагороду, яку надають від імені Президента ЗСА воюючим, що були поранені, або нагороджують посмертно загиблих у воєнних діях.

1978-88 роках Роман був президентом "Прологу", відомого українського видавництва та дослідницького центру в ЗСА. "Пролог" опублікував численні матеріали самвидаву українських дисидентів. Упродовж довгих років найпрестижніший український науковий публіцистичний журнал "Сучасність" виходив саме у видавництві "Пролог". Роман був редактором двох вагомих книг самвидавних матеріалів: "Проблема національності в СРСР" та "Прогном в Україні".

1991 року Роман став директором української редакції "Радіо Свобода", коли ця радіокомпанія ще містилася у Мюнхені. Під його керівництвом українська "Свобода" розбудувала широкую мережу журналістів на

Помер Роман Купчинський

19-го січня 2010 року у Вашингтоні (ЗСА) після тяжкої хвороби відійшов у вічність на 66-му році життя колишній довголітній директор української служби "Радіо Свобода" Роман Купчинський.



Заході й в Україні. 1992 року, за ініціативи Романа, в Києві був відкритий корупційний пункт "Радіо Свобода", згодом, завдяки його зусиллям, "Свобода" встановила партнерські стосунки з радіокомпанією "Довіра", і "Радіо Свобода" почало промовляти до свого українського слухача в ФМ-діапазоні.

2002 року Роман перейшов на аналітично-дослідницьку роботу в "Радіо Свобода" і став головним редактором "Звіту про організовану злочинність і корупцію". Його статті про українсько-

російські відносини, російську енергетику й корупцію в енергетичній царині пост-советського простору були опубліковані в цілій низці наукових видань.

Останнім часом Купчинський працював в американському фонді "Джеймстаун",

де зокрема досліджував діяльність російського Газпрому. Купчинський є автором звіту "Російський зріжений газ — майбутнє поле геополітичної битви".

Як експерт, Купчинський неодноразово брав участь у слуханнях в Конгресі ЗСА.

Роман мав чудове почуття гумору, його пародії та "підпільні писання" про радійні внутрішні справи користувалися величезною популярністю і передавалися з рук у руки, як колись це було з самвидавом в Україні. Він любив пожартувати й добре поїсти. Був неперевершеним кухарем. У нього завжди гарно росли кімнатні квіти, а його орхідеї ніколи не переставали цвісти.

Коли Роман довідався про свою хворобу, він передав нам, що не відомо, чи там, куди він прямує, існують ФМ-приймачі, або інтернет, але обіцяв дізнатися і одразу нам повідомити. Будемо чекати від нього повідомлень.

Його синові Маркіянові шлемо свої молитви, щиро любив і співчуття. У наших серцях Роман залишиться вічно живим, завзятим, достепним і великодушним, із цигаркою в руді й чаркою на столі. Вічна йому пам'ять.

Романа Купчинського поховать 12-го лютого на Національному Кладовищі Арлінгтон поблизу Вашингтону з військовими почесностями.

(Радіо Свобода)

Віра Крива

Дітройт, ЗСА

(Допис має бути розміщений в пресі у місті Дніпропетровську, на східній Україні)

Історія життя

1-го січня 2010 року. — Дорогий читачу! Зі мною і моїми статтями можливо зустрічаєшся не вперше. (Не раз друкувались як вірші, так і статті в "Бористені" і в бюлетні "Наша церква," Київського Патріархату.) Тому дозволю мені поспікуватись з Тобою, (дорогий читачу) як звичайними словами, так і віршами.

В моєму житті сталася дуже трагічна подія — я похоронила дорогу мені людину, чоловіка, з яким прожила тут на теренах Америки, 20 років.

Мені дуже хочеться розповісти Тобі читачу, який проживає на сході України, про нас, — українців західної України. Про наше відношення до рідної землі, про наші самовідчуття, як людей назагал, про духовний світ, про самозбереження себе як особистості, на прикладі мого покійного чоловіка Ярослава Кривого.

Дозволь читачу, перш ніж почати писати про нього зрозуміти деякий вступ і про себе.

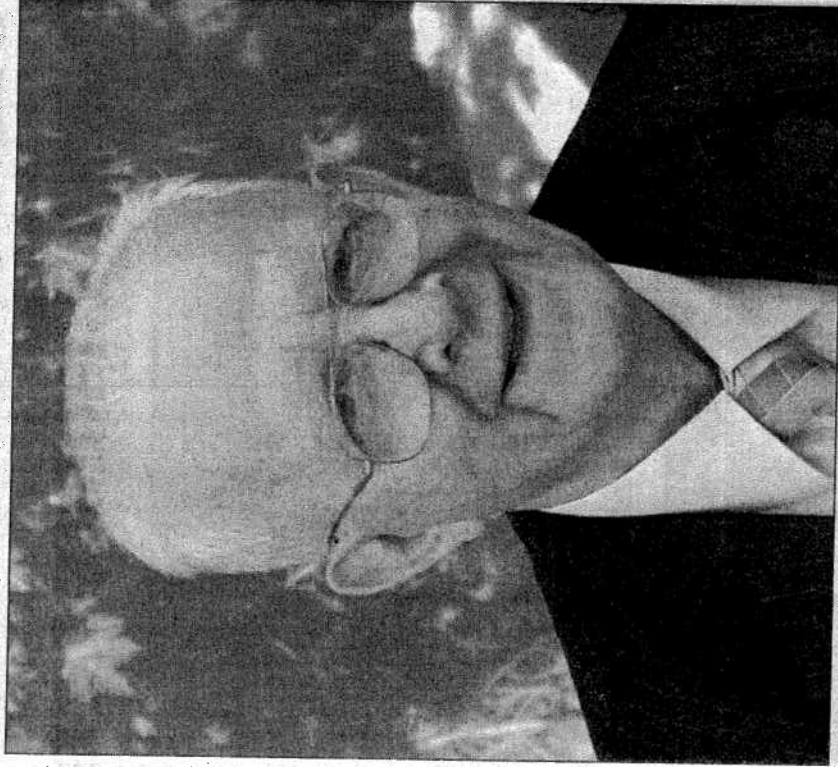
Народилась я в 1939 році. До Америки приїхала в гості до рідні в 1989 році. Випадково зустріла людину (я була в розлучення понад 15 років). Він був старший за мене на 12 років і також більше як 10 років був самотнім, одиноким.

назвався "своїм", "наші волители", що прийшли в 1939 році принесли безлад, смерть, тюрми, горе і слюзи. Вони робили все, щоб нас поневолили, перетворили нас на рабів. Про все це йдеться в одному з моїх віршів, який присвячений цим подіям.

Чи могла тодішня свідома молодь, яка була вихована на певних засадах не відкупитись на заклик до боротьби за свободу рідної землі? "Хто йшов в ліси...", УПА powstała, рік 43-тій проминав, в обох вже сили пропадали і визрів в бій вступити плян" — продовжую в тому ж вірші, (про все це довідуюсь від могого чоловіка).

60 тисяч молодих хлопців записуються до Дивізії, "Галичина" щоб навчитись воєнної справи, а потім визволяти свій край. (На цей час німецька армія — це одна з найсильніших армій світу). "У 45-тім вишкіл був і армія своя готова. Свій синьо-жовтий стяг — присяга Україні та не судилося край звільняти, служити Батьківщині." Звучить у тому ж вірші.

Маючи тільки 16 років, мій чоловік, скриваючи свій дійсний вік, записується також до Дивізії. Його послають на навчання в старшинську школу до Голландії. Чи була нам потрібна ця сторінка історії?



жаємо інші нації і їхне право на самостійність. Ми не сприймаємо те *дикунське* визначення, яке витворило і проповідує далі *московське* православ'я, яке стояло на службі КГБ і котре винищувало все, що стояло на його дорозі.

Лише тільки тепер, коли в нас з'явилися наші, українські церковні провідники нашої, Української Православної Церкви Київського

"Галичина"! Уявляєте? Як совети "вчили" це "пляма нашого народу"! З цим твердженням навіть вже і ми, "західняки" росли. Навіть для мене — дочки націоналістично свідомих родичів-вчителів, це також вкорінилось, ввійшло десь глибоко в душу. А що, вже говорити про наших дітей?!

І раптом тут, в далекій чужині, отримавши таку Богом післану можливість

російська фльота стоїть на нашій території і лише чекає на наказ вождя "Послати!"

А що вже говорити про нації, які знаходились і знаходяться в "солодких" обіймах. Російська влада повинна на врешті зрозуміти, що в 21-му столітті, пора поводитись і жити за якимись цивілізованими нормами, а не нормами брехні і насилля. Кожна імперія приречена! Але наш північний сусід далі випошує свої підступні пляни.

Не вдалось Україні звести фізично — Голодомори, тюрми, вивози на Сибір, татори..., тепер хочуть доконтинентально, економічно, газом та енергоносіями!

Любов до рідної землі стала запорукою збереження нас як українців на чужині. Творили ми її, нашу маленьку УКРАЇНУ тут на теренах Америки. Цієї, Богом даної чужої землі, де кожна нація має право на самозбереження, не нехтуючи при цьому, законами та вимогами цієї країни.

Яке це солодке відчуття, бути самим собою, не боятись цього, спілкуватись на рідній мові. І, що важливо, зверни увагу читачу, не за рахунок держави, а за рахунок свідомості людей, які згуртувались як національна група, яка хоче цього самозбереження.

Ми, тут за океаном збудували свою Україну бо хочемо зберегти себе, як націю, а не розчинитись, асимілювавшись просто в американців.

Українці тут в Америці побудували за власний рахунок

Виникла потреба "людини в людині" взаємна симпатія, взаєморозуміння. Повернувшись назад в колишній Советський Союз, а згодом, за згодою сина та рідних, вернувшись до нього. "Потреба серця, а не примхи" - писала в одному із своїх віршів.

Ми — "западенці", як Ви нас називали, прожили під "советами" тільки 56 років, але навіть за тих 56 ми до певної міри втратили, згубили себе, а особливо це торкнулося наших дітей.

Ті, кому сьогодні за 35 років, так ще і не всі зрозуміли, що з ними зробила советська система. А що говорити про Вас — "східняків", які понад 350 років були змушені "приймати" науку."

"Ой, москалі, москаліки, що ви наробили — самі себе і наш народ так занепасти: вчили нас як треба жити, заклали писали, тож согласно й по закону ми такими стали".

Повірте, це не образа родіня, це біль і за нього, і за нас — українців. А його, росіянина ще й "старшим братом" нарекли. А він бідний, думає і далі, що це дійсно так. "Вы отнимали у нас все и насаждали лишь свое: язык, история твоя, а где, же скажи, где моя?"

То власне оце "моя історія" я хочу пов'язати з життям і діяльністю мого батька, який не має нічого спільного з шовінізмом.

Націоналізм це: любов до свого народу, а не те, повернене значення, яке нам старалась вкласти советська влада. Ми визнаємо і пова-

Мій чоловік був глибоко віруючий греко-католик, колишній дивізійник. Дивізія

(повір, читаю я тяжко працювала бо "тяжкий хліб" чужина та чужі люди).

Лише тут я глибоко, посправжньому відчула, зрозуміла, як це важливо залишитись собою, як це важливо знати хто ти, звідки, якого роду. Чи є майбутнє в людині, яка хоче бути *Людиною* без цього самоусвідомлення, я лише тут зрозуміла, що ні. Цього мене навчив Всевишній, подарувавши мені частиночку життя з моїм чоловіком далеко від рідної землі, де українці зберегли себе як нація.

Мій чоловік був людиною, яка знала і цікавилась всім, багато читав, володів п'ятьма мовами, з шаною ставився до кожної нації. Усвідомлював і аналізував при цьому помилки, які були в історіях різних народів.

А особливо, помилюсь на родів, що знаходились під гнітом імперій. Та пророкував приреченість імперій на неминучий розпад. Це законі, мірність, доведена історією. Греко-католицизм — це те, що зберегло нас всіх від тотального національного вивчення, це те, що дало можливість регенеруватись нам, як нації. Нам вдалося зберегти наш церковний обряд, що засвідчує нашу національну єдентичність.

Це *цивілізований* націоналізм, який не має нічого спільного з шовінізмом.

Націоналізм це: любов до свого народу, а не те, повернене значення, яке нам старалась вкласти советська влада. Ми визнаємо і пова-

Мій чоловік був глибоко віруючий греко-католик, колишній дивізійник. Дивізія

Патріярхату ми починаємо "прозирати" — творити те, що нам є сьогодні надзвичайно важливим і необхідним — власну. Помісну Церкву. Тобто прагнемо стати *Самими собою!* Допоможи, нам Боже, всім зрозуміти цю *необхідність!*

Мій чоловік з 1927 року народження, виростав в національно свідомій родині, його батько, член ОУН, борювався за незалежність України проти тодішньої окупації (Польщею).

Коли почалася Друга Світова Війна мій чоловік вчився в Чортківській Гімназії (Тернопільська Обл.) і був членом "Відродження" — організації, яка було започаткована в Україні ще до війни. Молодь під проводом національно свідомих сил творила майбутнє України:

"Ми не мали права курити, вживати алкоголь" — розказував мій чоловік (чого ніколи і в подальшому своєму житті він не робив). "Бог, Україна, істина, чесність, захист свого *"Я"* як людини з відчуттям власної гідності, любов до своєї та повага до інших націй: "Чужого намагайтесь — свого не цурайтесь" — ці слова нашого великого поета Тараса Шевченка стали девізом в нашому житті."

Це та правда, яку я чула від нього.

Коли почалася Друга Світова Війна, вихована на цих засадах, українська молодь розуміла, що рідний край захоплюють "два вороги", один відкрито, а другий, що

Повірте, це робилось з великої любові до рідної землі! "А може ще й ганьбою станем, а може трупами поляжем?" Йшли, влилися в бій чужий, щоб визволити народ свій. Яка трагедія народу! З обох сторін йшли за свободу, в ворожих таборах стояли, брати з братами воювали! Спить, хлопці, шана вам УСІМ. Одним і другим — НАШИМ-ВСІМ! Нехай вам сниться одна воля — щаслива УКРАЇНИ доля!"

Стає дуже прикро за наших "істориків", які так і не можуть зрозуміти, що "Спільної" історії, як нам приписують сьогодні з Росією в нас бути просто не може! Так можна говорити і про Польщу, і про Австро-Угорщину. Є прийняття якихось звичаїв іншого народу, а не спільність історії (я маю українське тельбачення і часами не можу зрозуміти як довго ми ще будемо жити чимось, вибачте, спільним?)

Є різні народи та їх історії. Російський народ все: і при царях, і при "советах" і сьогодні під їхньою "Душою", був і залишається бідним, бо він також страждав через свою владу, але їм прищеплювали почуття вищості над іншими народами, а всіх хто з росіянів смів мати свій погляд, бути "інакше мислячим" просто фізично нищили. В додаток вічні загарбання чужих територій. Бажання "*послать славу своїх*" до Чечні, Грузії, подій. А у випадку України, "*и славу не надо*", бо їхня,

А росіянин хай збагне, що в Україні він живе. І представляючи її, повинен знати мови дві... Державну-українську мову і свою власну-козаківську. Хіба це так важко зрозуміти, якщо хтось цього зрозуміння прагне?

Закінчуючи мою статтю, хочу звернутись до Тебе читачу, не агітуючи, а лише як

нок церкви (як православні, так і греко-католицькі (лише в Дитропі 7), а також школи, кредитівки, музеї, різні оселі, культурні центри і т. д. "А українцем, щоб лишитись, то треба було потрудитись. Було, останнє віддали — національність не будували" показуючи світові, що є така велика держава Україна і така нація як українці. "І мільйони наших, нездалися і не залишилися. Ми разом станемо, живі і Україна на землі залиме почесне місце. На мапі світу всі побачать, й читатимуть її ІМ'Я." Це, все і сталося 1991 році, а Помаранчева революція підтвердила, що: українці це народ-нація, а не маса, ми маємо славу, своє, а не вкрадене минуле і наше майбутнє має бути не менш значимим.

В Україні кожна нація має можливість самозберегтись, розвиватись. Не знаючи знайдеться в світі більш лояльна держава як наша Україна, яка надає аж загальної свободи для розвитку інших, часом навіть в збиток собі.

А росіянин хай збагне, що в Україні він живе. І представляючи її, повинен знати мови дві... Державну-українську мову і свою власну-козаківську. Хіба це так важко зрозуміти, якщо хтось цього зрозуміння прагне?

Закінчуючи мою статтю, хочу звернутись до Тебе читачу, не агітуючи, а лише як

СЛОВО ЛЮБКА НА ПАНАХИДІ СЛАВКА КРИВОГО

Всечесніший отче Марію, о. Романе й о. Володимире, горем прибіта дружино Віро, діти, внуки, шановна родину, друзі і колеги святої пам'яті пластуна сеніора Ярослава Кривого, жалібна громадо!

На цій Божественній відправі мені припала сумна честь попрощати нашого друга “Славка” від його друзів-пластунів, членів Пластового Куреня “Чорноморці” та від пластунів згуртованих в Станиці Детройт, де він був членом понад 60 років. Кожна розлука, кожне прощання є болючими. Вони зокрема являються болючими сьогодні, бо перервалася 60-літня стежка нашого товаришування і знайомства та спільної праці для молоді, громади та України. З відходом у вічність з-поміж живих нашого члена Ярослава Кривого, пластуни Станиці Детройт, пластовий Курінь “Чорноморці” та українська громада Детройту втратили не тільки вартісного і працьовитого члена на пластовій і громадській ниві, щирого українського патріота і провідника, але також людину релігійну, добру, яка завжди допомагала при потребі.

Від перших днів перебування в Детройті покійний “Славко” кинувся в многогранну пластову і громадську працю. Його працю мабуть найкраще можна очеркнути кажучи, що вона відзначалася твердістю його переконань та постійністю і точністю. Коли одні приходили і відходили з різних постів, то Славко все був готовий жертвенно працювати на своєму пості виконуючи обіцяне на час. Найкращим доказом його праці і посвяти для Пласту і громади є список різних постів, які він займав на еміграції. В Пласті він був головою Ініціативної групи в Нюрнбергу та новацьким і юнацьким виховником. Опісля в Детройті був кошовим, станичним скарбником, головою та кількакратним членом Станичної Ради, головою Ювілейного Комітету 30-ліття Станиці, комендантом пластового табору та головою Осередку Праці старших пластунів, як рівно ж був активним у Курені “Чорноморці”. В детройтській громаді був головою Братства бувших вояків 1-ої Української Дивізії, членом управи УККА, заступником голови товариства “Патріярхат”, головою Окружної Ради “Провидіння”, членом управи СУМА, секретарем АБН, скарбником Комітету придбання оселі “Діброва”, членом управи Асоціації діячів української культури “АДУК” та членом академічного т-ва “Обнова”.

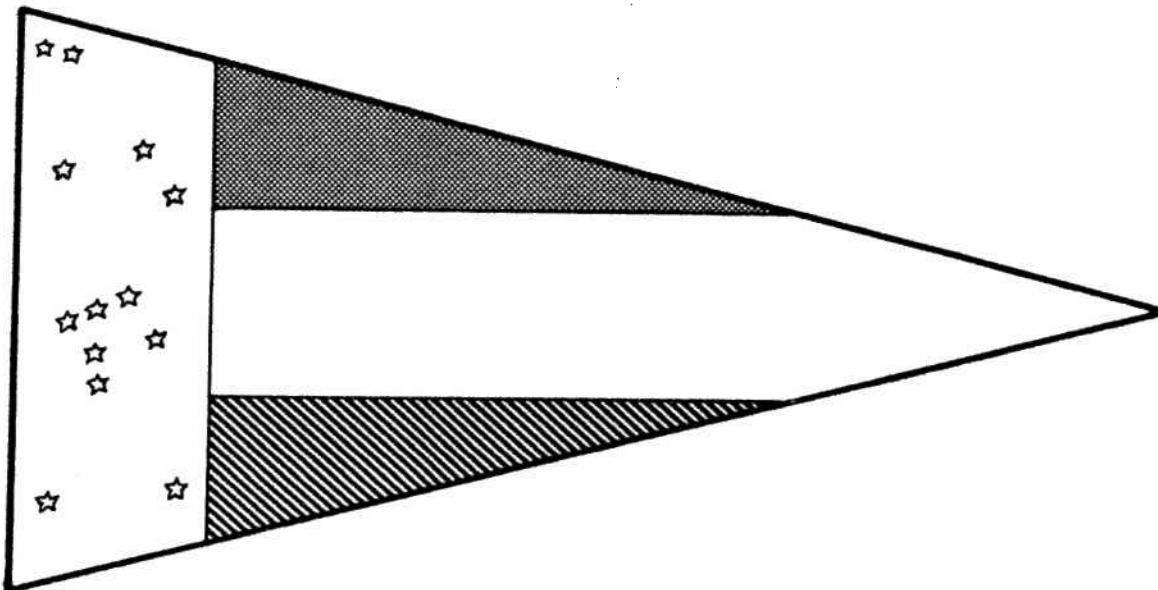
Крім професійних і родинних обов'язків, Славко знаходив час і залюбки співав у хорі “Трембіта” та церковному хорі церкви Непорочного Зачаття, з якого то храму був похоронений. Може є маловідомим те, що Славко був великим любителем і збирачем книжок. Залюбки збирав і читав мабуть чи не всі книжки, які були видані в діаспорі і придбав велику бібліотеку, яка сьогодні займає майже всю пивницю його хати.

Ярослав Кривий народився 5-го травня 1927 року в селі Волківці Чортківського р-ну. Син дяка Волківської церкви, великого патріота і націоналіста, члена ОУН, якого поляки часто арештовували. Славко ходив до Чортківської гімназії і в 1943 р., як учень шостої гімназійної класи став членом Української Дивізії і служив на Словаччині і в Австрії, де при кінці війни потрапив у полон, в якому був півтора року. По звільненні жив в ДП таборі в Авгсбургу, де закінчив гімназію і в 1949-му р. приїхав до Детройту. По закінченні студій у Лаврентійському Інституті Технології працював в інженерному відділі фірми Кеділяк та інших інженерних фірмах над оформленням зовнішньої поверхні авт і став спеціалістом у цій трудній технічній ділянці.

Щойно в 1990 році Славко наважився нав'язати зв'язки з родиною і довідався, що Совети вивезли цілу родину: батька, дві сестри і двох братів на Сибір і тільки після смерті Сталіна вони були реабілітовані і повернулися додому. Родина Кривих у Детройті пережила велику і болючу втрату в 2002 році, коли передчасно помер син Зенко.

Від імені всіх пластунів і пластунок Станиці Детройт, як рівно ж усіх пластунів Чорноморців хочу передати рідним Славка глибоке і сердечне співчуття. Хочу рівно ж до цих слів долучити особисті співчуття мої, моєї дружини Наталки і нашої родини.

Дорогий Друже Славку! Твій передчасний відхід залишає велику прогалину в нашому житті. І коли Ти станеш до звіту на "Вічній Ватрі", хай Господь Бог винагородить Тебе на небесах за Твою благородну земську працю. Прощай, Друже, з відходом у свою останню пластову мандрівку життя, в мандрівку у вічність, мандрівку заслуженого собі миру і відпочинку. Прийми від усіх пластунів Чорноморців клич "Доброго Вітру" у своїй останній Чорноморській плавбі до лона свого Творця, Вічна Тобі Пам'ять!



НОВІ ПРИЧАЛИ

DR MARKO GUDZIAK
3235 INTERLAKEN ST
W BLOOMFIELD MI 48323-1826
H 248 681 3546
C 248 840 0845
W 248 322 6103
mgudziak@comcast.net

MR SEVERYN PALYDOWYCZ
P O BOX 688
HUNTER NY 12442
H 518 263 4866
C 973 951 1481
011 380 67 255 4040
erkoklk@aol.com

MR IHOR PAWLUK
1212 CORNERSTONE BLVD #224
DOWNINGTON PF 19335
W 610 738 6238
iapawluk@aol.com

МИРОН ГУМЕНЕЦЬКИЙ
ДОНЦОВА 17/2
79010 ЛЬВІВ
UKRAINE
myrongyma@gmail.com

[illegible]

КУРІННА СТАРШИНА
10-го Куреня УПС „Чорноморці”

в глибокому смутку повідомляє,
що наш довголітний член

пл. сен.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ
„ЖУЛІК”, ЧМ, ч. 144

відплив в останній рейс дня 19. І. 2010.

Опечаленій Родині
й Залозі Затоки Чесапек
складаємо найглибші співчуття.

Курінна Старшина

Забута пристань

*Під вітром розгойдане плесо
Колише забуті судна.
Десь наче заплюскали весла
І знов залягла тишина.*

*Мов цвинтар розкинулась пристань
А щогли високі хрести.
іржа жре залізо цеглиста
І цвіллю порослі мости.*

*Сьогодні минає, як вчора
І завтра так само пройде.
Потонула сонця амфора,
Мов привид у море бліде.*



Святослав Трофименко
(“Зимовий Етюд”)

ДЕ ХТО Є І ЩО РОБИТЬ?

84 Йонтек: Відбув два місяці напроміювання на поворотний рак простати й повернувся до нормальної програми.

120 Зен: Очолив комісію “Нобелістів” яка детально простудіювала води, дна, береги, зарослі, хвилі, вітри, скелі, риби, кити, акули, мушлі, коралі, тами, раки, дівчат на пляжі, зорі на небі, кораблі, човни, каюки, дараби, ліхтарні, прибережну сторожу, піратів, бурі, вітри, компаси, вітрила, линви, кут лучів сонця, притягання від місяця ітд ітп – усе те на Великих Озерах – і прийшла до вагомого заключення, що в ріці Сен Клер є – хоча смердючої – але троха ще води. Отже Гулівер може дальше плавати на своєму нищильнику й підкріплювати забруднення водозбору!

170 Гарячка: В “Закордонній Газеті” появилось таке оголошення:

Пропозиції праці

- ☑ **Шукаємо няньку-українку, щоб опікувалась двома немовлятами. Починаючи з місяця січня 2010. Понеділок-п'ятниця. Наш телефон - 973-644-0410 - залишіть повідомлення. Може бути з проживанням в нас, або можна доїждати. Morristown, N.J. (Дзвінки від агенцій не бажані)**

Усім відомо, що то є телефон Гарячки. Ото ж – у чому справа? На сам Новий Рік Маланка принесла Гарячці аж два дарунки: малленьку шпроточку й маленького карасика. Сердечні вітання! Як зачуваємо, вони обоє усильно намагаються плавати. Доброго їм вітру! Тепер зрозуміло, чому Гарячка не годен сплатити своїх курінних внесків...

177 Міша: Обраний членом Крайової Пластової Ради ЗСА на чотири роки. Аж тепер буде порядок!

178 Бурмило: Провів гарну програму лещетування для юнацтва Америки. Глядіть теж: Додаток до цього “Чорноморця”.

193 Гума: Обраний стерновим Залогі Чорного Моря. Почав будівництво нової чайки при активній допомозі Чорноморців із 25-го Куреня. За будівництвом можна слідкувати на парецелі Чорноморців: chm.plast.org.ua/2009/11/

ЮВІЛЕЇ В ЦЬОМУ РОЦІ:

95-ліття: Швейк.
80-ліття: Аскольд
70-ліття: Мацьо, Кадзьо
60-ліття: Мах, Байда, Напруга
50-ліття: Сім.

ВІЄМО Й ДОБРОГО ВІТРУ!

ЗВІТ Голови Осередку НТШ у Дітройті Любомира Гевка

Загальні Збори Осередку відбулися 23-го травня 2009 р. в Українському Культурному Центрі о год. 3 попол. На зборах вибрано нову Управу Відділу в складі:

Любомир Гевко - Голова
Любомир Яхницький - Заступник Голови
Олена Паливода - Секретар
Богдан Неганів - Скарбник
Віра Андрушків
Богдан Піхурко
Борис Легета

Рівнож вибрано Контрольну Комісію в такому складі: Андрій Джуль, Олександр Серафін, Микола Григорчук

За звітний час відбулися два Наукові Відчити, одна Презентація Книжки, кількарасова співучасть Відділу в Громадських Святах, а також Осередок був репрезентований в кількох Ювілейних Святкуваннях Громадських Організацій Дітройту, а саме:

Наукові відчити

1. 23 травня, 2009 - "Еміграція з України - причини та мотивації" - проф. Василь Лопух, директор адміністрації НТШ-А.

2. 23 травня, 2009 - "Презентація I-го Тому Енциклопедії



Української Діаспори" - проф. Василь Лопух.

3. 11 жовтня, 2009, - "Громадянське суспільство і благодійність в Україні і США : порівняння" - мгр. Микола Дейчаківський, керівник програми допомоги Україні Фундації Ч.С. Мотта.

Після кожного відчиту відбувалися цікаві дискусії.

Громадські святкування

1. 23 серпня 2009 - "Святкове Відзначення 18-их Роковин Незалежності України" (у співпраці із іншими організаціями).

2. 7 жовтня, 2009 - "30-ліття Українського Культурного Центру в Дітройті" (Привіт в Ювілейній Книзі, репрезентація НТШ на бенкеті).

3. 14 жовтня 2009 - "60-ліття Пластової Станиці в Дітройті", (репрезентація НТШ на бенкеті).

4. 1 листопада 2009 - "70-ліття Організації Українських-Американських Градуантів Дітройту та Віндсору" (репрезентація НТШ на бенкеті).

5. 15 листопада 2009 - "Літературно-Музичний Вечір поетеси Віри Кривої".

Сходини Управи Осередку

В звітному часі Управа відбула троє сходин (6 жовтня 2009, 11 жовтня 2009 і 17 листопада 2009). На сходинах, крім обговорення біжучих справ, також розроблено плани на довшу мету (деякі вже частинно виконано), а саме:

1. Члени Управи виступатимуть регулярно на місцевих, українських радіо-програмах і будуть інформувати громаду про діяльність НТШ.

2. Нав'язати тісну співпрацю з місцевим Українським Музеєм-Архівом для зберігання місцевих історичних матеріалів та ініціювання спільних наукових імпрез.

3. Скріплення співпраці Осередку з Головною Управою НТШ та Українськими Відділами при Вейнському та Мішіганському Університетах для спільного використання та фінансування запрошуваних, приїжджих викладачів. Голова Осередку вже мав в цій справі початкову розмову з Головною Управою НТШ в Нью-Йорку та університетами.

4. Збільшення числа членства Осередку.

5. Переведення архіву та адміністрації Осередку на комп'ютерну систему.



Орест Попович

Д-р Андрій Храпливий відзначений за винаходи у волоконній оптиці

Як повідомило Товариство ім. Марконі Колумбійського університету, два фізики-науковці компанії Alcatel-Lucent Bell Labs, д-р Андрій Р. Храпливий і д-р Роберт В. Ткач, які понад 20 років працювали разом як піонери в даній галузі, здобули нагороду ім. Марконі на 2009 рік за свої дослідження нелінійності оптичних волокон, яка драстично обмежує проходження в них світла на далекі віддалі. Винахідники опрацювали нові способи, що ними колосально підвищили швидкість і пропускну здатність проходження в комунікаційних системах, які вживають оптичні волокна.

Застосовувані в комунікації оптичні волокна передають голос, циферні дані та образи у формі пульсів лазерного світла. Це процес, який є основою інтернету та інших модерних систем телекомунікації.

Храпливий і Ткач розвинули концепт контролю над дисперсією світла, так щоби окремі струмені інформації можна було посилати окремими кольорами світла на одному волокні. Для удосконалення цього процесу вони винайшли нове оптичне волокно, здібне забезпечити велике число довжин хвиль /кольорів/, які передають сигнали з великою швидкістю. Цими винаходами вони уможливили системи волоконних проходжень зі здатністю понад трильйона бітів /одиниць інформації/ на секунду на одному волокні – стократно поліпшення над попередніми системами.

Це нове волокно, яке винайшли Храпливий і Ткач, знане як “Non-zero Dispersion Fiber” (NZDF), стало сьогодні стандартом в індустрії і призвело до вибухового зросту в комунікації. Дотепер у світі заінстальовано біля 50 мільйонів миль волокна NZDF. «Дуже мало науковців досягнуло стільки, як Енді Храпливий і Боб Ткач» – відмітив шеф-науковець Бел Лабораторій, Род Альфернес.

Винахідники одержали свою нагороду 9 жовтня 2009 р. на Річному Обіді Нагород у Больонї, Італія, під час дводенного симпозіуму, що його гостила больонська Фундація ім. Марконі /винахідника радіо/.

Андрій Храпливий одержав свій бакалаврат з фізики на Університеті ім. Вашингтона в Ст. Люїс, а дипломи магістра і доктора фізики на Корнельському Університеті. З 1980 р. він працює у Бел Лабораторіях, де сьогодні займає пост віце-президента від досліджень у галузі оптичних проходжень.

Д-р Храпливий має понад 30 патентів і ряд найвищих нагород своєї індустрії: 1998 Lucent Technologies Patent Award, 1999 Thomas Alva Edison Patent Award; 2003 John Tyndall Award.

У 1999 р. був відзначений як “Винахідник Року” в Нью-Джерзі. Д-р Храпливий має титул “фелов” в Бел Лабораторіях, є членом Національної Академії Інженерії, дійсним членом Оптичного Товариства Америки, Товариства Електричних Інженерів і Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці. Його співробітник д-р Ткач не є українського походження.



Андрій Храпливий

Тренування пам'яті за Слюсарчуком

Розставте різні дрібні предмети на столі. Із-поміж них виберіть один, наприклад сірникову коробку. Зосередьтеся й дивіться на коробку так довго, щоб, заплющивши очі, змогли її детально описати. Так, наче вона перед очима. Цей прийом відпрацьовується до автоматизму. Починати треба з одного предмета, а потім поступово

додавати інші. Людина має чітко запам'ятати за допомогою зору всі предмети. Великі обсяги інформації необхідно сортувати в блоки. Наприклад, у набір предметів чи таблиці чисел. Якщо це — числа, то беруться три перших з одного кінця, а потім — три цифри з правого блоку. І так поступово візуально запам'ятовуються всі цифри.



«Свято пампуха» у Львові

■ ЯРОСЛАВА ДОБРОСИНЕЦЬ

З 8 до 10 січня у Львові втретє відбуватиметься «Міське свято пампуха» у дворіку міської Ратуші. Про це повідомив Андрій Сидор, начальник управління культури й туризму Львівської міської ради. Свято розпочнеться врочистим різдвяним парадом, котрий крокуватиме від Оперного театру до Ратуші.

«Перший і другий дні свята будуть проходити як чвертьфінал та півфінал свята. Відбуватимуться конкурси вертепів, коляди й змагання,

пов'язані з пампухами. 10 січня підбиватимуть підсумки, вручатимуть призи переможцям, зокрема в номінаціях за найсмачніший рецепт, за поїдання пампухів на швидкість», — зазначив посадовець. Окрім денної, заплановано й вечірню програму. Щовечора впродовж трьох днів із різдвяними програмами виступатимуть колективи «Перкалаба», «Файно» та «Бурдон».

«Різдвяні свята — це не тільки святкування за родинним столом, а й можливість показати туристам і самим львів'янам наш фольклор, наше мистецтво — і вертепи, і коляду», — зазначив пан Сидор.



З ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛОГ

Залога Атлантийського Океану – Південь:

Залога відбула сходини 12 грудня 2009. Присутні: Йонтек, Белоґ і Довбуш. Белоґ заявив, що переноситься на Фльориду. Стерновим обрано Довбуша.

Залога Атлантийського Океану – Північ:

Залучую фото Чорноморців на пластовій свічечці Бостонської станиці 9-го січня. З ліва Каз, Ширяк, Срібний Іван і Сплюх.

ДВ!

Каз



Залога Тихого Океану:

29 вересня 2009 відбула сходини з нагоди відвідин Каза. Знимка з тих сходин – на наступній сторінці. На знімці є:

Задний ряд зліва: Богдан Миронюк, Володимир Пайда, Грицько Радіон, Юрко Федик, Адріян Магальяс, Ярема Полатайко, Вадим Добрянський, Павло Стефанів.

Передний ряд: Славко Когут, Марко Варцаба, Каз, Микола Добротвір, Тереса Ляхович (Варцаба).



Залога Озера Ірі:



Остання знімка, на якій є сл. П. Славко Кривий. Вона зроблена 23-го червня 2009 року по похороні і поминках сл. п. Влодка Кізими (Кізя), які відбулися в Українському Культурному Центрі в Ворен (передмістя Детройту).

На фото зліва сидять: Любомир Гевко (Любко), Ярослав Кривий (Славко), Богдан Федорак (Богдасик); стоять: Гриць Костинюк (Мокрий Гриць), Геньо Михалович (Гулівер), Ярکو Оришкевич (Пльомба) – курінний, та Микола Григорчук (Ник).

Ця знімка зроблена в бюро Богдасика, який є почесним консулом України в Детройті, де Залога відбула короткі, неформальні, товариські сходи, на яких пригадували “добрі старі часи”. *(А чи була вода з Чорного моря? – ред.)* Ніхто не сподівався, що за пів року Славка не буде між живими. Вічна Йому Пам’ять!

(Подав Любко, ЧМ)

МОРЕ В ПРЕСІ

Гребля — заняття, що подолає класові бар'єри

■ Андрій Годованець, VOA

Бідність у Сполучених Штатах нині чи не найбільше шкоди завдає юному поколінню. Утім, діти, що живуть у неможливих родинах, таки можуть знайти вихід із такого становища, а інколи порятунок приходить із доволі несподіваного боку. Нещодавно в штаті Вашингтон стартувала програма, яка дає нагоду підліткам із бідних сімей почати займатися таким традиційно привілейованим спортом, як гребля.

14-річна Кіайра Рігінс чимало часу проводить в автобусі. Дільниця, у

якій вона мешкає, є досить небезпечною, а її мати — інвалід, відповідно не працює. Кіайра п'ять днів на тиждень ходить на виснажливі тренування. «Коли я почула про академічну греблю, то навіть не знала, що це таке. Я гадала, що це щось на зразок веслування на байдарках», — каже дівчина.

Тренер Карла Ландіс і організація, яку вона створила, прагнуть зробити цей спорт доступнішим. Пані Ландіс переконана, що це навчить їх командної роботи й дисципліни. «Вони б ніколи не спробували греблі, якби ми не створили цієї команди, адже це — дуже дорого. Тут дуже важ-

ко дійти до практичних занять і треба скласти до купи багато не відомих досі компонентів», — переконана тренер.

Кен Могамед — виходець із великої сім'ї з невеличким достатком. Він щодня годинами добирається на заняття трьома автобусами. Кен вважає, що саме цей спорт допоможе йому потрапити в коледж.

А мати Кіайри запевняє, що цей спорт навчив її доньку зосереджуватися й планувати, і зізнається, що не сподівалася, що хтось у родині займатиметься греблею. «Ми ніколи не думали, що гребля коли-небудь стане частиною нашого життя. Цей спорт, швидше, — для багатих», — дивується жінка. На човнах, доступних для дітей із бідних сімей, не запитують, маеш ти досвід чи гроші.



КОРОТКО

Катастрофа

На борту турецького суховантажу, що стоїть на рейді в акваторії столиці Абхазії Сухумі, виникла пожежа. «Рятувальну операцію ускладнює те, що на морі — сильна буря. Під час гасіння пожежі на судні сильні опіки отримав один із членів екіпажу — Георгій Подбельський, уродженець Одеси. Його було доставлено на берег і шпиталізовано», — повідомив представник управління.

Вірус

На борту круїзного лайнера Celebrity Mercury, який здійснює тур Карибським морем, 326 пасажирів і 27 членів екіпажу постраждали від невідомого вірусу. У хворих спостерігається порушення травлення, діарея й нудота. Загалом на борту судна перебуває близько 1,8 тис. пасажирів і понад 800 членів екіпажу. У всіх хворих узяті аналізи, які відправили до лабораторії для подальшого вивчення штаму вірусу. Mercury вийшов із Чарльстона 15 лютого. Очікується, що лайнер повернеться в порт 26 лютого.

■ Євген Клен

Після восьми місяців полону українськ-ий екіпаж балкера «Аріана» нарешті прибав додому, 24 моряки, серед яких — дві жінки, ще довго будуть повертатися до нормального життя й згадувати всі ті кола пекла, через які їм довелося пройти на борту грецького суховантажного судна під прицілом автоматів сомалійських бандитів.

Капітан корабля Геннадій Воронов і старший механік Володимир Стрешнев, як виявилось, передчували недобре. «1 травня стармех заявив: «Моїлтсья. Попереду — пірати». І розповів про численні захоплення суден в Аденській затоці», — згадує другий помічник капітана Сергій Лупачов.

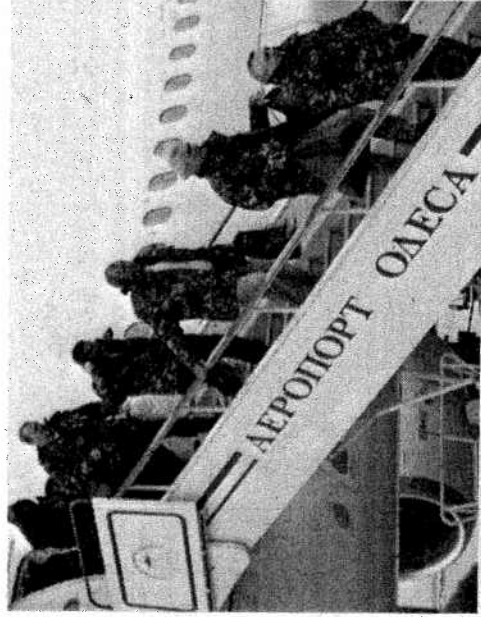
➤ Напад

Побоювання підтвердилися наступного ж дня, 2 травня 2009 року. «На нас напало лише дев'ятеро людей. Сомалійці наздогнали «Аріану» на двох швидкохідних катерах, оснащених потужними японськими двигунами. Перевага у швидкості була величезною — ми йшли максимум

ника. «Другого механіка й мене зачинили в машинному відділенні, щоб ми могли підтримувати судно на ходу», — розповідає третій механік Олександр Лупачов. Наталю та Ларису із чоловіком — штурманом Костянтином Крульським — поселили в окремі каюти. Там вони й перебували всі вісім місяців.

Як розповіли екс-полонені, одразу після захоплення вони почали будувати плани заколоту. До цього їх підбивав Костянтин Крульський, дружина якого була вагітною. Але повстання не відбулося — команда побоювалася, що жінки можуть стати жертвами перестрілки. Моряки вирішили обмежитися пасивним опором: знеструмили судно й за явили піратам, що закінчилось паливо. Тоді бандити вигнали весь екіпаж на палубу й заявили, що всі заручники будуть жити там під палючим сонцем. Шантажем хлопців примусили піти на компроміс і, таким чином, повернути електрику.

За 223 дні полону морякам довелося пережити, крім трагедії зі Салінською, у якої стався викидень, регулярне фізичне насильство, голод і постійний страх за своє життя. Уже впродовж місяця після



Полонені з «Аріани»

повернулися додому

Українські моряки встановили сумний рекорд перебування в піратському полоні



восьми місяців нищиприли суховантажем у пошуках здобичі.

Різниці між жіночим і чоловічим одягом вони не робили — натягували на себе все: від брудних робочих шортів до жіночої спідньої білизни. Головним трофеєм для бандитів були гроші, але, знайшовши українські гривні, пірати байдуже викидали їх на підлогу.

Відпочивали корсари своєрідно. «Іноді вони нагадували корів — пропускали між зубів гілочку з листочками. Через це зубів у них просто немає — тільки чорні пеньки», — поділився враженнями Олександр Лупачов. — Вони випрошували в нас дисків з фільмами. Особливо стрічки про війну. Диск із серіалом «Штрафбат» задивилися до дірок! Свого ватажка Мохаммеда пірати безмежно боялися. Якось щось не поділили й почали лаятися, прицілюючись один в одного «каламашами». А при появі Мухаммеда почали поводитися, як школярі, що нашкодили. Той виразно показав їм автомат, і суперечка застигла».

Крім ватажка, ніхто з піратів не володів англійською мовою, але до кінця полону багато сомалійців

ми по-справжньому злякалися, адже вони відлюді. Але гроші все-таки знайшлися — у внутрішній частині циліндра».

Добу бандити рахували й ділили викуп, і тільки тоді звільнили «Аріану». Через півгодини на борт судна із гелікоптера висадилися натовські військовики, які обшукали судно стосовно вибухівки. Незабаром привезли продовольство та медикаменти. А за кілька днів до «Аріани» підійшов бункерувальник. Водночас із паливом на «Аріану» прибули й приватні охоронці. Коли судно вже підходило до Оману, охорона позбулася своїх автоматів, викинувши їх за борт. Інакше в султанаті їм би загрожував чималий тюремний термін.

На рідну землю полонені з «Аріани» ступили 6 січня. На одеському летовищі їх зустрічали рідні та близькі. Крім них, у будівлі аеропорту юрмилися численні чиновники зі Секретаріату Президента, МЗС і Одеської обласної адміністрації. Біля трапу хлопців зустрічав губернатор Одещини Микола Сердюк. Зазначимо, що не так давно моряки скаржилися на чиновників, зокрема на главу держави, який не виконав

11 вузлів, а вони — 20. На судні оголосили тривогу, капітан почав маневрувати, намагаючись не підпустити катери впритул до судна. Але це не допомогло». — констатує вахтовий матрос Юрій Васильченко. Один із піратів спробував закинути з корми невеликий трап із в нього не вийшло.

Команда, як могла, чинила опір захопленню. «Старпом вискочив на палубу й почав відстрілюватися ракетницями. Ми подали сигнал тривоги, а капітан натиснув таємну кнопку, яка сигналізує судновласнику про те, що судно захопили пірати», — розповідає пан Лупачов. Але опір був марним.

Піднявшись на судно, пірати вишикували команду на палубі й почали уточнювати її чисельність. За словами другого механіка Андрія Муругова, екіпаж намагався сховати від бандитів жінок — кока Ларису Салінську та днювальну Наталю Лось. Однак невдовзі стало зрозуміло: їх усе одно знайдуть. Довелося вивести жінок на палубу. При цьому в моряків виникло враження, що пірати задалегідь знали, скільки людей є на «Аріані».

«Іх провідник одразу заявив, що нас — 24, і видавав показати всіх членів екіпажу», — аналізує пережите моряки. Після пошуків більшу частину команди загнали в порожню простору каюту судновлас-

захоплення заручників з'явилася інформація про те, що українців катують.

У перші дні пірати «виховували» членів екіпажу на прикладах їхніх товаришів. «Капітана били до напівсмерті, а старпома якось побили так, що йому майже тиждень довелося відлежуватися в окремій каюті», — із жахом пригадує матрос Юрій Васильченко. Так пірати мстилися за знеструмлене судно й домагалися покорі від капітана та механіка.

До кінця червня, за словами штурмана Сергія Лупачова, пірати зрозуміли, що не отримують бажаної суми від грека-судновласника. «Спочатку вони вимагали 10 млн USD, потім погодилися на сім. Проте судновласник пропонував тільки 820 тис. USD, тому ватажок банди Мохамед вирішив перетворити «Аріану» на плавуучу базу піратів і з неї захоплювати інші кораблі, — розповідає червня він наказав екіпажу готуватися до виходу в океан. Ми тоді стояли на рейді біля містечка Хобьо».

Бандити привезли на «Аріану» босприпаси та бочки з пальним. Прибула й підмога — ще десяток півтора піратів, озброєних до зубів. Вони по черзі хворонали полонених. Один із новопривезених хизуався, що брав участь у захопленні судна «Фаана».

Нагадаємо, що «Фаану» з вантажем військової техніки та босприпасів со-

уже вміло казати «дяку» й «добре». Більша частина екіпажу не постраждала від піратів, окрім капітана Геннадія Воронова та старшого Володимира Стрешньова. Їх били майже щодня, а якось зв'язали капітана та протримали його в спеку на палубі п'ять годин. Так пірати добивалися прискорення виплати викупу та постановки суховантажного судна «на хід».

Якось «Аріані» допомогли іспанські моряки, які самі швидко звільнилися з піратського полону. На вимогу сомалійців вони доставили українцям трохи води, вітамінів і п'ять величезних тунців, які стали для бранців справжнім святком. До речі, саме капітан «Іспанця» побачив на палубі Наталю Лось і сприйняв її за 12-річну дівчинку. За словами капітана Alakapa, іспанці благали мене взяти дівчинку із собою».

➔ **Звільнення**

Останнім стресом, за розповіддю механіка Андрія Муругова, стала передача викупу: «10 грудня нас вивели на палубу та змусили розставити руки боки, щоб нас можна було побачити й перерахувати з висоти. А потім і літак впаав червоний циліндр, який розколовся, ударившись об воду. Пірати підпливли до нього на човні, підбравли, але ще хвилину із 20 не поверталися. А коли піднялися на борт, почали обурюватися, що не знайшли грошей! Ось тут

обіцянки й не допоміг українцям із поверненням на Батьківщину.

У день прибуття моряків в Одесу на льотну смугу пролунали й родичів. Щоправда, згідно із заздалегідь затвердженим списком. Цей факт, до речі, спричинився до скандалу. Дружина електромеханіка Олександра Фіота зробила спробу провести до трапа Сергія Тігіпка (за чутками, він сплатив частину викупу за «Аріану»). Проте цьому завадила служба безпеки аеропорту, посилена міліцією. У відповідь на це багато одеситів відмовилося зустрічати рідних разом із чинівниками.

Та тільки-но до аеровокзалу підкотили мікроавтобуси з моряками, як про неперозуміння забули. Одесити обіймалися й плакали, дарували колишнім полоненим квіти, передавали з рук у руки дітей. «Ми ще в літаку визирали в люмінатори, намагаючись побачити Одесу!» — розчулено сказав пан Васильченко. Пані Салінську, яка втратила в полоні дитину, біля трапу родичі підхопили під руки й посадили в автобус із тонованим склом.

Ірина Дегтяр, інспектор компанії «Укрюїн» заперечила, що колишні заручники отримують компенсації: «Судновласник виплатить усім по 1 000 USD за кожен місяць полону. Моряки вже одержали гроші за речі, украдені піратами. Отримують вони й зарплати за весь період».

із фільмами. Не обійшлося й без «заборонених» задоленів. Як зізнався один із членів екіпажу, кілька разів із «підручних припасів» екіпаж варив слабоалкогольну бражку.

Найстрашнішим випробуванням, за словами трювого механіка Олександра Лупачова, стала заправка суднового двигуна поблизу Хобьо: «Залишилося зовсім мало пального. Тому мотористам доводилося спускатися на дно резервуарів і вигрібати пальне відрами. Робити цього категорично було неможливо — був ризик вдихнути отруйний газ і померти. Але пірати нічого не бажали чути, тож ми затискали в зубях шланги й дихали через них, працюючи на самому дні».

До початку серпня пірати все ще напоягали на сумі викупу 3 млн USD. Але судновласник Мінос Спірос готовий був заплатити лише 820 тис. USD. У зв'язку із цим було різко обмежено пайку морякам, пірати почали погрожувати українцям, що продадуть їх у рабство.

Одразу після захоплення судна екіпаж пограбували — пірати забрали одяг моряків. На думку екіпажу, лиходії мали вигляд голодних обдіранців. Одягнені в обшарпаний камуфляж і підперезані мотузками, бандити впродовж усіх

➔ Полон

У перших числах липня сомалійці таки змусили капітана повести судно в океан. «Мохаммед пообіцяв, що коли він із нашою допомогою захопить полонінше судно, то одразу відпустить нас «усього» за один мільйон. Але на відстані 70 миль від Хобьо нам «на хвіст» сів військовий корабель НАТО, звідти наказали повертатися назад. Так ми й повернулися».

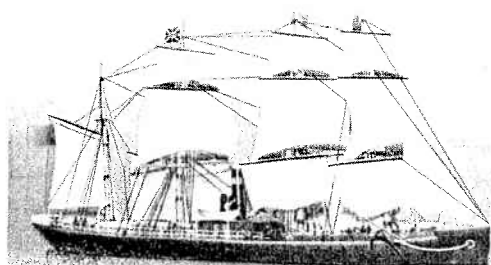
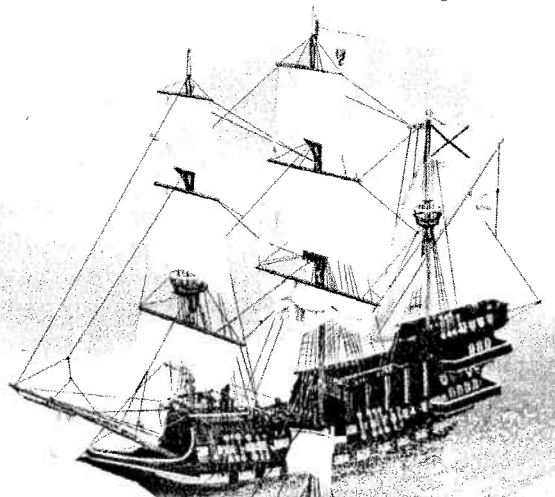
Уже до середини літа на «Аріані» закінчилися вода, продовольство та пальне. Пірати годували екіпаж судна своїми продуктами, які привозили з берега. Іноді сомалійці виявляли «небачену щедрість» і підгодовували двох полонянок — Салінську й Лось — сухим молоком.

Моряки, замкнені в каюті судновласника, спочатку розповідали анекдоти та грали в карти, аби хоч якось згаяти час. Невдовзі їм дозволили принести в каюту телевізор із DVD-плеєром і десяток дисків

СТОРІНКА ШПРОТОК І КАРАСИКІВ

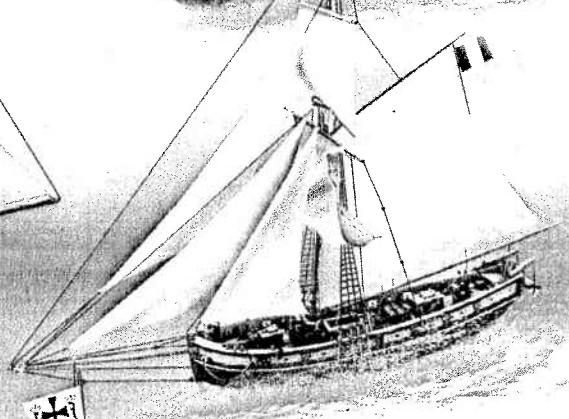
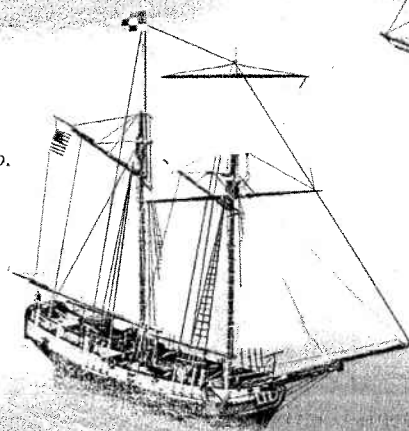
ЕПОХА ВІТРИЛЬНИКІВ

«Сан Матео» — військовий галеас.
Іспанія, 1571 р.

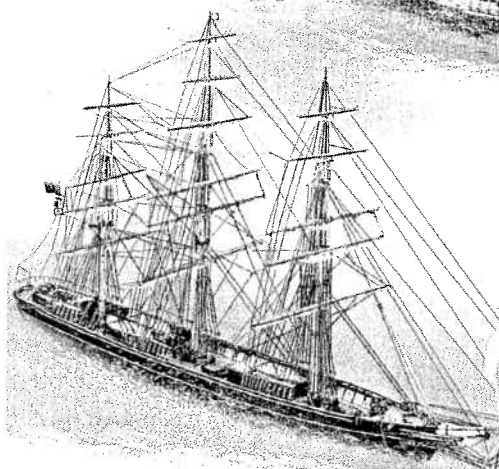


«Болтик» —
трансатлантичний
лайнер.
Великобританія, 1864 р.

«Індепенденс» —
озброєна шхуна.
США, 1778 р.

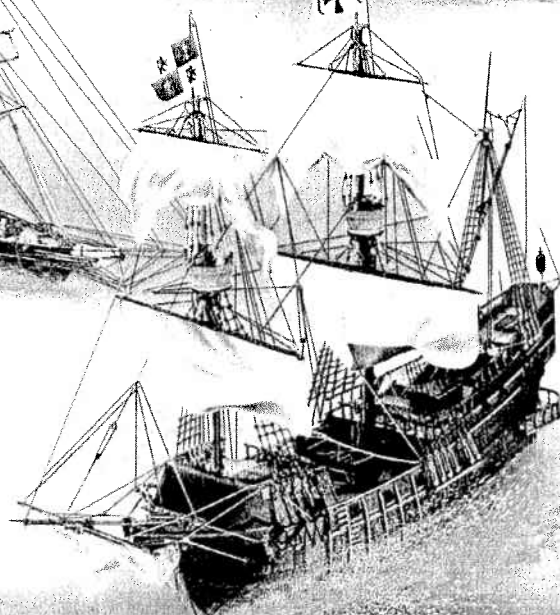


«Ле Ренар» — озброєний
тендер.
Франція, 1770 р.



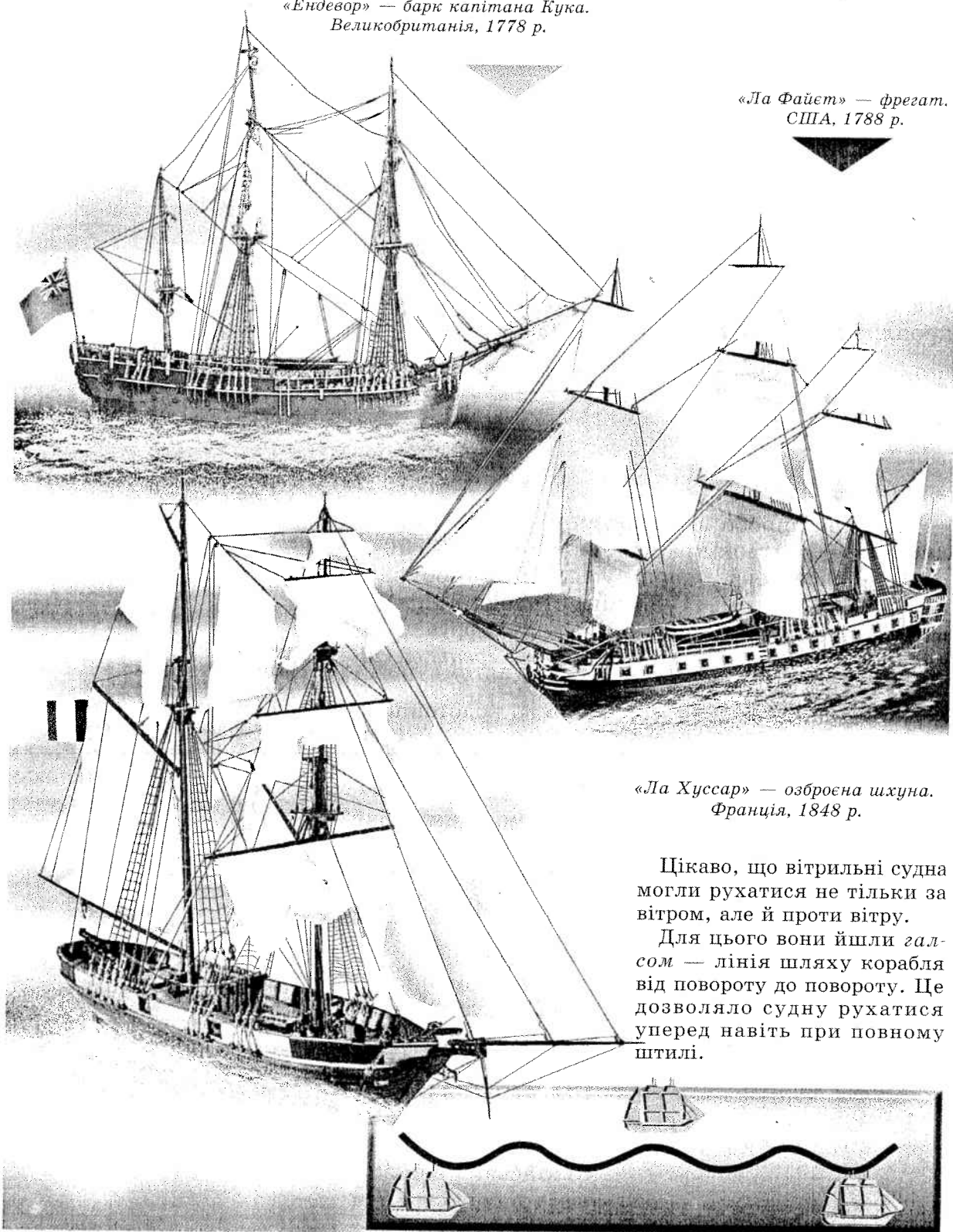
«Катті Сарк» — кліпер.
Великобританія, 1869 р.

«Сан-Франциско» —
озброєний галеас.
Іспанія,
1570 р.



«Ендевор» — барк капітана Кука.
Великобританія, 1778 р.

«Ла Файет» — фрегат.
США, 1788 р.



«Ла Хуссар» — озброєна шхуна.
Франція, 1848 р.

Цікаво, що вітрильні судна могли рухатися не тільки за вітром, але й проти вітру.

Для цього вони йшли *галсом* — лінія шляху корабля від повороту до повороту. Це дозволяло судну рухатися уперед навіть при повному штилі.

ВИЛАМИ ПО ВОДІ



Чоловік застрахував своє життя і незабаром втопився. Сусідка каже вдові:

– Яке щастя, що ваш чоловік був такий передбачливий, хоча не вмів ні читати, ні писати.

– Ну і слава Богу, не вмів ще й плавати, – додала вдова.

Іван Яців жарти жарить



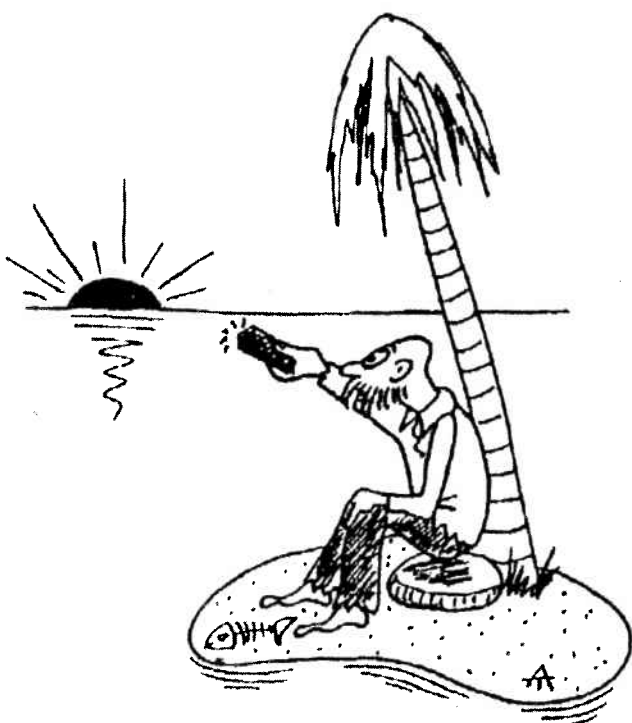
Сидить чоловік у парку, ловить рибу.

Підходить до нього міліціонер і каже:

- З вас штраф 20 гривень за риболовлю в неналежному місці.

- А хто сказав, що я рибу ловлю? Я хробака купаю!

- Тоді штраф 50 гривень, за те, що хробак без плавок у публічному місці.



ЗНОВУ ЗЕН ПРИСЛАВ "УНІВЕРСАЛ"

На пляжі: "У зв'язку з оголошенням української мови державною, волення про допомогу іншою мовою братися до уваги не будуть".

* * *

Молодий рибалка питає у старшого:

- А чим зимня рибалка відрізняється літньої?

- Та нічим! Та же п'янка, тільки зимою.

* * *

Йде рибалка і тащить величезного сома, кілограмів на 100,

аж згорбився. Назустріч йому інший рибалка з відром карасиків. І єхидно так:

— А що, лише одного зловив?

* * *

Найсильніша байка рибалки:

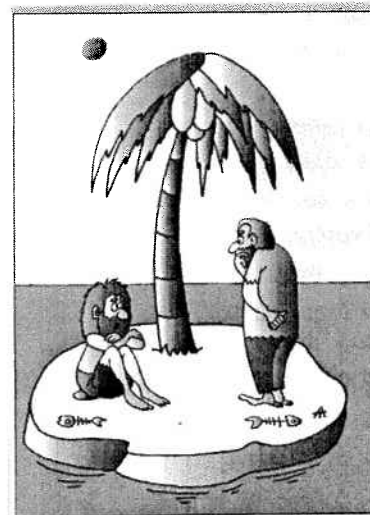
"Коли я витяг цю рибину зі ставка, то рівень води понизився на півметра!"

* * *

- Ти на рибалку надовго?

- Та ні, всього дві пляшки взяв.

* * *



- Я боюсь, що ніхто ніколи нас тут не знайде.

- Не хвилюйся, я позичив у банку \$10,000. Вони знайдуть мене...

ІЛЮЗІЯ

Над тихим морем двоє йдуть. Один другого зве: - Ти подивись на горизонт. Там корабель пливе.

А другий довго придивлявся і мружився, як дід: - Який то в біса корабель? То дерев'яний пліт.

Дивились довго з-під долонь. І знов почувся крик: - Ти придивись! Хіба ж то пліт? То плава черевик.

Такі, либонь, і люди є між нами на землі, що схожі здалеку лише на горді кораблі.

Шторм. Корабель кидає на рифи, і він ось-ось розіб'ється вщент. Капітан: — Рятуйтеся, хто може! Усі — за борт! — А хто не вміє плавати? — Тоді ходи сюди й кермуй!

"NAVIGARE
NECESSE EST
VIVERE NON "

